

OTSUS

14.10.2024 nr 5-5/2024-050

Koondumisele 32/2024 Vossloh France SAS/ Villé Holding Participations S.A.S. loa andmine

1. Koondumine

20.09.2024 esitas Vossloh France SAS (registrikood 43039482, Prantsusmaa) volitatud esindaja Konkurentsiametile koondumise teate, mille kohaselt sõlmisid 08.08.2024 Vossloh France SAS, Vossloh AG (registrikood HRB 5292, Saksamaa) ja Dolmen Holdings B.V. (registrikood 80819850, Holland) ning füüsilised isikud B.C.-M. ([...]), V.H. ([...]), E.B. ([...]), P. F. ([...]), A.N. ([...]), B.A. ([...]), R.B. ([...]), L. P. L. ([...]), J. H. ([...]), C.G. ([...]), D.A. ([...]), G.C. ([...]), A. L. ([...]), M.J. ([...]), B.V. ([...]), D.C. ([...]), M.G. ([...]), V. F. ([...]), L.V. ([...]) ja M.I. ([...]) väärtpaberite müügilepingu (edaspidi leping). Lepingu kohaselt omandab Vossloh France SAS 100% Villé Holding Participations S.A.S. (registrikood 891012023, Prantsusmaa) osadest.

Tehingu tulemusel omandab Vossloh France SAS valitseva mõju Villé Holding Participations S.A.S üle konkurentsiseaduse (edaspidi KonkS) § 2 lg 4 tähenduses ning antud juhul on tegemist koondumisega KonkS § 19 lg 1 punktis 2 sätestatud viisil.

Konkurentsiamet avaldas 23.09.2024 ülalnimetatud koondumise teate saamise kohta teadaande väljaandes Ametlikud Teadaanded. Asjast huvitatud isikud nimetatud koondumise kohta arvamusi ja vastuväiteid ei esitanud.

Konkurentsiolekorra ning koondumisest tulenevate mõjude analüüsimiseks saatis Konkurentsiamet 30.09.2024 teabe saamise taotlused aktsiaseltsile Eesti Raudtee, Edelaraudtee aktsiaseltsile ja osühingule Rail Baltic Estonia. Nimetatud raudtee-ettevõtjate vastuseid teabe saamise taotlustele käsitletakse otsuses edaspidi.

2. Koondumise osalised

KonkS § 20 punkti 2 järgi on koondumise osaliseks füüsiline isik või ettevõtja, kes omandab valitseva mõju ühe ettevõtja või tema osa või mitme ettevõtja või nende osade üle.

KonkS § 20 punkti 4 järgi on koondumise osaliseks ettevõtja, kelle üle või kelle osa üle valitsev mõju omandatakse.

Seega on koondumise osalisteks Vossloh France SAS ja Villé Holding Participations S.A.S.

Vossloh France SAS on Prantsusmaal registreeritud äriühing, mis kuulub Vossloh kontserni (kontserni emaettevõtjaks on Vossloh AG, kelle aktsiatega kaubeldakse erinevatel Saksamaa börsidel). 50,09% Vossloh AG aktsiatest kuulub kaudselt N. T. ([...]), kes on H. H. T. [...], ning nende aktsiatega kaasnevad hääleõigust teostab testamendi täitmiseks määratud tähtaja jooksul R.B., kes on H.H.T pärandvara valitseja. [.....]. H. H.T [...] ja tema pärandvara valitseja (ja/või perekonnanfondi) kontrolli all on mitmete valdusühingute kaudu ka umbes 59% äriühingust Knorr-Bremse AG (registrikood HRB 42031). Knorr-Bremse AG on Knorr-Bremse kontserni emaettevõtja. Knorr-Bremse kontsern toodab raudteeveeremi ja tarbesõidukite pidurisüsteeme. Kontsern toodab ka muid rongide allsüsteeme, näiteks ukseüsteeme ning kütte-, ventilatsiooni- ja kliimaseadmeid, samuti elektroonilisi juhtimis- ja juhiabisüsteeme tarbesõidukitele.

Vossloh kontsern¹ on Saksamaa raudteetehnoloogiakontsern, mille põhitegevus keskendub raudteeinfrastruktuurile. Vosslohi kontsernil on tütarühingud umbes 30 riigis ja kontsern tegutseb enam kui 80 riigis üle kogu maailma. Kontserni põhitegevusala on rööpakinnitussüsteemide ja pöörmesüsteemide tootmine ja tarnimine. Kontsern tegutseb Euroopas ja teistes riikides, sealhulgas Hiinas, Austraalias, Mehhikos, Indias, Iisraelis ja Ameerika Ühendriikides. Lisaks sellele tegeleb Vosslohi kontsern betoonist liiprite ja prusside tootmise ja müügiga Põhja-Ameerikas ja Austraalias. Tootmistevõime kõrval pakub Vosslohi kontsern ka mitmesuguseid raudteehooldusteenuseid, sealhulgas rööbaste ja pöörmete freesimist ja lihvimist ning keevitusteenuseid. Vosslohi kontserni klientideks on enamasti riiklikud ja eraomandis raudtee-ettevõtjad, raudteevõrgu operaatorid ning regionaalsed ja kohalikud transpordiettevõtjad.

Vossloh kontserni ettevõtjatest on Eestis käive Vossloh Fastening Systems GmbH-l, mis tegeleb kinnistussüsteemide tootmise ja müügiga.

Vosslohi kontsernil ei ole Eestis registreeritud tütarettvõtjaid. 2023. majandusaastal oli Vossloh kontserni käive Eestis seotud [.....].

Villé Holding Participations S.A.S. on Prantsusmaal registreeritud äriühing, mis on Sateba kontserni emaettevõtja. Sateba kontsern tegeleb betoonliiprite ja teatud teiste raudteeinfrastruktuuri ehituses ja hoolduses kasutatavate toodete konstrueerimise ja tootmisega. Sateba kontsernil on tootmisüksused mitmetes Euroopa riikides, sealhulgas Eestis, Leedus, Norras, Poolas, Portugalis, Prantsusmaal, Rootsis, Soomes ja Ühendkuningriigis. Sateba kontserni tooteportfelli kuuluvad betoonliiprid, betoonprussid ja veel mõningad raudteega seotud betoonlood, näiteks raudteeülesõidud. Sateba kontsern pakub ka infrastruktuuriprojektides kasutatavaid betoonvalmistootmeid, näiteks tunnelisegmente, ning neid tarnib ta praegu ainult Norras ja Ühendkuningriigis.

Sateba kontserni ettevõtjatest on Eestis käive Sateba Estonia OÜ-l. Sateba Estonia OÜ tegevusalaks on betoonvalmistoodete tootmine ja müük. Sateba Estonia OÜ 2023. a käibest moodustasid umbes 90% raudteeliiprid ja raudteeülesõidud. Sateba Estonia OÜ-l on Leedus tütarettvõtja UAB Sateba Lithuania, mis toodab oma Leedu tehases betoonprusse. Eestis tegelevad Sateba kontserni ettevõtjad ainult betoonliiprite ja muude betoonist ehitusdetailide tootmise ja müügiga.

3. Õiguslik hinnang

---

¹ <https://www.vossloh.com/en/company/vossloh-at-a-glance/>.

3.1. Koondumise kontrolli kohaldamine

KonkS § 21 lg 1 kohaselt kontrollitakse koondumist, kui koondumise osaliste eelnenud majandusaasta käibed Eestis kokku ületavad 6 000 000 eurot ja vähemalt kahe koondumise osalise käibed Eestis ületavad kummalgi 2 000 000 eurot.

Koondumise osaliste eelmise majandusaasta käive Eestis oli kokku üle 6 000 000 euro ja koondumise osaliste Eesti käive eraldi ületas nimetatud perioodil 2 000 000 eurot, mistõttu kuulub koondumine KonkS § 21 lg 1 kohaselt kontrollimisele.

3.2. Kaubaturud

KonkS § 3 lg 1 kohaselt on kaubaturg hinna, kvaliteedi, tehniliste omaduste, realiseerimis- ja kasutustingimuste ning tarbimis- ja muude omaduste poolest ostja seisukohalt omavahel vahetatavate või asendatavate (edaspidi asendatavate) kaupade käibimise ala, mis hõlmab muu hulgas kogu Eesti territooriumi või selle osa.

Majandus- ja kommunikatsiooniministri 17.07.2006 määrus nr 69 „Koondumise teate esitamise juhendi“ (edaspidi juhend) § 8 lg 3 punkti 1 kohaselt on horisontaalselt mõjutatud kaubaturuks selline kaubaturg, kus tegutseb vähemalt kaks koondumise osalist või nendega samasse kontserni kuuluvat ettevõtjat ja koondumine tekitab vähemalt 15-protsendilise ühise turuosa. Sama paragrahvi lõike 3 punkti 2 kohaselt on vertikaalselt mõjutatud kaubaturuks iga kaubaturg, kus tegutseb üks või mitu koondumise osalist või nendega samasse kontserni kuuluvat ettevõtjat, mis eelneb või järgneb kaubaturule, kus tegutseb mõni teine koondumise osaline või temaga samasse kontserni kuuluvat ettevõtjat, ning kus mõne osalise individuaalne turuosa või osaliste ühine turuosa on vähemalt 25 protsenti, olenemata sellest, kas nad on tegelikult müüja ja ostja suhetes või mitte.

Vossloh kontserni ettevõtjad tegelevad kinnistussüsteemide tootmise ja müügiga ning Sateba kontserni ettevõtja Sateba Estonia OÜ tegeleb betoonliiprite tootmise ja müügiga. Seega tekib koondumise osaliste äritegevuste vahel vertikaalne seos kinnistussüsteemide tootmise ja müügi kaubaturu ning betoonliiprite tootmise ja müügi kaubaturu vahel. Koondumise teate kohaselt tuleneb vertikaalne seos asjaolust, et Eesti betoonliiprite ja kinnitussüsteemide lõppkliendid, kelleks on eelkõige aktsiaselts Eesti Raudtee ja Edelaraudtee aktsiaselts, hangivad betoonliipreid komplektis kinnitussüsteemidega, st liipritootja peab ostma aktsiaseltsi Eesti Raudtee või Edelaraudtee aktsiaseltsi nõutavad kinnitussüsteemid ja tarnima need koos liipritega². Koondumise teate kohaselt aktsiaselts Eesti Raudtee 2021. a läbi viidud rahvusvahelist piirmäära ületavas hankes „Raudbetoonliiprid 2022-2025“ tegi parima pakkumuse Sateba Estonia OÜ ja sõlmitud lepingu alusel tarnib betoonliipreid koos kinnitussüsteemidega. Koondumise teate kohaselt betoonliiprite tootmisel ei ole kinnitussüsteemid sisendina vajalikud. Kinnitussüsteemid on eraldi tooted, mida betoonliiprite tootjad vastavalt lõppkliendi hanke alusdokumentidele peavad hankima ja oma pakkumustes ära märkima.

Konkurentsiamet on varasemalt liipritega seoses määratlenud betoonvalmistoodete tootmist ja müüki ja märkinud, et betoonvalmistooteid on väga mitmesuguseid, näiteks tugisambad, talad, teetõkked, raudteeliiprid ning majade ehituseks kasutavad plokid, kuid jätnud tooteturu täpse

---

² Vt hanke viitenumber 241060 „Raudbetoonliiprid 2022–2025“ hanke alusdokumente ja hanke viitenumber 259402 „Betonliiprid“ hanke alusdokumente. Hanke nr 241060 tehnilise kirjelduse punkti 1.2 kohaselt peavad betoonliiprid olema koos integreeritud kinnitussüsteemidega.

määratluse lahtiseks. Geograafiliseks turuks määrati Eesti³. Euroopa Komisjon on varem liipritega seoses määratlenud järgmised kaubaturud, jättes turu määratluse lahtiseks: betoonvalmistoodete tootmine ja müük. Betoonvalmistoodeteid on väga mitmesuguseid, näiteks tugisambad, teetõkked, mahutid, raudteeliiprid ning majade ehituseks kasutatavad plokid, kuid jätnud turu täpse määratluse lahtiseks. Geograafiline turg on komisjoni määratluse kohaselt riigisisene⁴.

Koondumise teates koondumise osalised leiavad, et betoonliiprid moodustavad eraldi tooteturu. Seda eelkõige seetõttu, et kliendi vaatenurgast ei saa betoonliipreid asendada muude betoonvalmistoodetega, mis ei ole liiprid. Ka tootjad spetsialiseeruvad tihti konkreetsete toodete pakkumisele. Liiprite lõpptarbijaks on kõik raudtee-ettevõtjad, kes vajavad neid rööbasteede ehitamiseks või hooldamiseks.

Pakkumise poole pealt eksisteerib siiski teatav paindlikkus. Tootjad, kes valmistavad muid betoonvalmistoodeteid, suudaksid mõne kuuga üles seada ka betoonliiprite tootmisliini. Konkurentsiamet jääb oma varasema praktika juurde, et betoonliiprite geograafiline turg on riigisisene.

Koondumise teate kohaselt tegelevad Vossloh kontserni ettevõtjad kinnitussüsteemide tootmise ja müügi. Kinnitussüsteemid on vahendid, millega rööpad kinnitatakse liiprite külge. Vastavalt võib kasutatud kinniti põhjal eristada järgmisi kinnitussüsteemide tüüpe: 1) SKL kinnitussüsteem, 2) E-klambriga kinnitussüsteem, 3) KPO klambriga kinnitussüsteem, 4) Nabla klambriga kinnitussüsteem, 5) SB klambriga kinnitussüsteem ja 6) Fastclip kinnitussüsteem. Koondumise teate kohaselt hangitakse kinnitussüsteeme komplektidena.

Euroopa Komisjon on varasemalt määratlenud kinnitussüsteemid eraldi kaubaturuna⁵, kuid ei ole lõplikult määratlenud, milline on kinnitussüsteemide turu geograafiline ulatus. Näib siiski, et komisjoni arvates hõlmab see turg kogu Euroopa Majanduspiirkonda. Koondumise osalised on ise leidnud, et geograafiline turu ulatus hõlmab vähemalt Euroopa Majanduspiirkonda. Kuna kinnitussüsteemid ei ole suured, pole nende transpordikulul suurt tähtsust. Suuremad tootjad tegutsevad rahvusvaheliselt ja realiseerivad suure osa oma toodangust väljaspool oma asukohariiki. Vossloh kontsern müüb Saksamaal toodetud kinnitussüsteeme klientidele kogu Euroopa Majanduspiirkonnas. Klientide hanked on samuti rahvusvahelised.

Konkurentsiamet võtab koondumisele hinnangu andmisel arvesse koondumise osaliste esitatud põhjendatud hinnangu kaubaturu kogumahu ja ettevõtjate turuosade osas Eestis ja Euroopa Majanduspiirkonnas. Koondumise teate esitaja hinnangul oli 2023. a betoonliiprite tootmise ja müügi kaubaturu tootmismahud Eestis [...] tükki. Sateba kontserni ettevõtja Sateba Estonia OÜ tootmismahud kokku oli [...] tükki, mis moodustas betoonliiprite tootmismahust [90-100] %.⁶ Kinnitussüsteemide tootmise ja müügi 2023. a tootmismahud oli Euroopa Majanduspiirkonnas [...] tükki. Vossloh kontserni tootmismahud kokku oli [...] tükki, mis moodustas kinnitussüsteemide tootmismahust [40-50] %.

Seega on tegemist vertikaalselt seotud kaubaturudega juhendi tähenduses. Horisontaalseid kattuvusi koondumise osaliste tegevuste vahel Eestis ei ole.

4. Menetluse käigus esitatud raudtee-ettevõtjate seisukohad

---

³ Konkurentsiamet 16.07.2010 otsus nr 6/10 – Consolis Oy Ab/Aktsiaselts SWETRAK.

⁴ Euroopa Komisjoni 11.04.2022 otsus asjas M.10529 – Heidelbergcement/Thoma Bravo/Command Alkon.

⁵ Euroopa Komisjoni 06.10.1998 otsus asjas M. 1259 – Voest Alpine Stahl / Vossloh.

⁶ Koondumise teate kohaselt [.....].

Kokkuvõtvalt selgus raudtee-ettevõtjate vastustest, et raudtee-ettevõtjad hangivad betoonliipreid koos kinnitussüsteemidega. Koos hankimine on vajalik, kuna betoonliiprid koos kinnitussüsteemidega toimivad funktsionaalselt tervikuna, kinnitused peavad olema betoonliiprite küljes. Kinnitussüsteemide hilisem paigaldamine on tehniliselt keerukas. Betoonliiprid koos kinnitussüsteemidega peavad vastama Euroopa Liidu raudteesüsteemi koostalituse direktiivis sätestatud tingimustele⁷. Hanke alusdokumentides määratakse tehnilised tingimused, millele peab kinnitussüsteem vastama. Raudtee-ettevõtjate hinnangul kõnealune koondumine ei mõjuta oluliselt konkurentsiolukorda nii Eesti kui ka Euroopa betoonliiprite ja kinnitussüsteemide turul, kuna samaväärseid tooteid on võimelised tarnima ka teised Euroopa tootjad nagu nt. Schwihag, Voestpline jt.

5. Hinnang koondumisele

KonkS § 22 lg 3 kohaselt keelab Konkurentsiamet koondumise, kui see oluliselt kahjustab konkurentsi kaubaturul, eelkõige turgu valitseva seisundi tekkimise või tugevnemise kaudu.

KonkS § 13 lg 1 järgi omab turgu valitsevat seisundit ettevõtja või mitu samal kaubaturul tegutsevat ettevõtjat, kelle positsioon võimaldab tal/neil sellel kaubaturul tegutseda arvestataval määral sõltumatult konkurentidest, varustajatest ja ostjatest. Turgu valitseva seisundi omamist eeldatakse, kui ettevõtjale või mitmele samal kaubaturul tegutsevale ettevõtjale kuulub kaubaturul vähemalt 40 protsenti käibest.

Konkurentsiamet annab hinnangu koondumisele, võttes arvesse menetluse käigus kogutud teavet ja esitatud seisukohti.

Käesoleval juhul koondumise osalised tegutsevad vertikaalselt seotud turgudel, st koondumise osalise Vossloh kontserniga seotud ettevõtjad kinnitussüsteemide tootmise ja müügiga ja Sateba kontserni ettevõtja Sateba Estonia OÜ tegeleb betoonliiprite tootmise ja müügiga.

Konkurentsiamet märgib, et vertikaalsetest mõjudest tulenevateks peamisteks konkurentsi kahjustamise võimalusteks on kaubaturgudele juurdepääsu sulgemine⁸. Kõnesoleval juhul ei too koondumine kaasa kaubaturgudele juurdepääsu sulgemist seoses Vossloh kontserni kinnitussüsteemidega seotud tegevusega ja Sateba kontserni betoonliipritega seotud tegevusega. Eesti raudtee-ettevõtjad hangivad betoonliipreid koos kinnitussüsteemidega. Hanke alusdokumentides määratakse tehnilised tingimused, millele peab kinnitussüsteem vastama. Seega tuleneb vertikaalne seos kinnitussüsteemide ja betoonliiprite vahel üksnes lõppkliientide hanketingimustest.

Koondumine ei anna koondumise tulemusena tekkivale ettevõtjale võimalust sulgeda konkureerivate liipritootjate juurdepääsu kinnitussüsteemidele, kuna Eestis ei tegutse teisi liipritootjaid, kelle juurdepääsu saaks sulgeda. Sellest olenemata ei takista koondumine teiste Eesti liipritootjate turule tulekut, kuna võimalikud konkurendid saaksid hankida kinnitussüsteeme erinevatelt Euroopa Majanduspiirkonnas tegutsevatelt kinnitussüsteemide tarnijatelt. Vossloh kontsernil on Euroopa Majanduspiirkonnas mitmeid kinnitussüsteemide tootmise ja müügiga tegelevaid konkurente, nt Schwihag kontsern, Panel kontsern ja Gürmak kontsern, kes pakuvad konkurentsi.

---

⁷ Vt. Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv (EL) 2016/797, 11. mai 2016, Euroopa Liidu raudteesüsteemi koostalitluse kohta.

⁸ Vt. Euroopa Komisjoni mitte-horizontaalsete ühinemiste hindamise suunised vastavalt nõukogu määrusele kontrolli kehtestamise kohta ettevõtjate koondumiste üle, 18.10.2008, 2008/C 265/07.

Koondumise puhul ei muutu koondumise osaliste ja nendega valitseva mõju kaudu seotud ettevõtjate turuosad ega nende seisund kaubaturgudel.

Menetluse käigus kogutud teavet hinnates leiab Konkurentsiamet, et käesoleva koondumise tulemusena ei muutu kaubaturgude struktuur sellisel viisil, mis kahjustaks oluliselt konkurentsi. Samuti ei tekita ega tugevda käesolev koondumine turgu valitsevat seisundit KonkS § 13 lg 1 tähenduses. Seega ei esine käesoleva koondumise puhul KonkS § 22 lg 3 nimetatud asjaolusid, mis tingiksid koondumise keelamise.

Lähtudes eelnevast ja juhindudes KonkS § 27 lg 1 p 1 otsustab Konkurentsiamet

anda loa Vossloh France SAS ja Villé Holding Participations S.A.S. koondumisele.

Otsuse peale võib esitada vaide Konkurentsiameti peadirektorile haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse Tallinna Halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras 30 päeva jooksul, arvates käesoleva otsuse teatavakstegemisest.

KonkS § 27 lg 6¹ kohaselt peavad koondumise osalised koondumise jõustama kuue kuu jooksul koondumiseks loa andmise otsuse kehtima hakkamisest arvates. Konkurentsiamet võib koondumise osalise põhjendatud taotluse alusel seda tähtaega ühe korra pikendada kuni ühe aastani.

(allkirjastatud digitaalselt)

Evelin Pärn-Lee
peadirektor